

akarja elhárítani Kiss Károly. Igazi pedagógus meglátással nyúl a kérdésekhez. Alkalmos példákat, szemléletes történeteket sző az előadások fonalán, s mesélni, elbeszélni látjuk, amikor tanít.

A talajról, a trágyázásról, a vetésforgóról, a különböző termelési ágakról, a növénynemesítésről stb. olyan modorban és stílusban beszél, mintha valami kedélyes epizódot mondana el. Ez az előadási mód rendkívül alkalmas a hallgatóság figyelmének lekötésére, azonban nem gátolja meg az előadót abban, hogy értékes szakismereteket nyújtson.

A könyvben alkalmazott előadási módszert és a felhasznált példákat a népiskola felsőbb osztályaiban is igen jól értékesíthetjük.

A könyv értékét nagyban emeli az a körülmény, hogy az előadások szakanyagát kiváló szakemberek szolgáltatták.

Zentai Károly.

Kováts Károly: Három kívánság. Vidám mesejáték 3 felvonásban. (Magyar Ünnepek kiadása.)

A közismert és a népiskolai olvasókönyvekben is szereplő mesét dolgozza fel a tanító-szerző színdarab alakjában. A Magyar Ünnepek lapjairól jól ismert szerző ugyanis látta meg a mesében rejtőző alkalmas színdarab-témát. A nevelői gondolat természetesen kínálkozik már a mesében is; ezt a szerző a színdarabban még jobban és alkalmasabban domborítja ki. A szereplők beszéde keresetlen, azért közvetlen is. A tündérek szerepeltetése az egész darabnak emelkedettséget kölcsönöz, azonban a mesejátékban ez is nagyon természetes jelenet.

A téma közismert. A feldolgozás módja azonban oly eredeti és oly hangulatos, hogy azok számára is eredetinek tűnik fel és szórakozást nyújt, akik a mese témáját ismerik.

Z... y.

Kiskundorozsma története. *Irtá: Sztriha Kálmán esperes-plébános. (Kiskundorozsma, 1937. 358. l.)*

A terjedelmes monográfia a község újraterelítésének kétszáz éves fordulója alkalmából készült s jóllehet — mint ezt a felsorolt forrásmunkák alapján előre is sejtettük — nem üti meg minden tekintetben a tudományos és szintétikusan felépített modern mű mértékét, mégis több tekintetben igen nagy *érdeklődésre tarthat számot nemcsak a nagyközönség, hanem a magyar nevelői rend részéről is.*

Kiskundorozsma, ez a közel húszeszes lélekszámú magyar falu, több tekintetben típusául szolgálhat a paraszti életközösségek hanyt-vetett sorsának. Keletkezett az Árpádok korában, elpusztult előbb a tatárjárás, utóbb — teljesen — a török uralom alatt és aránylag korán újraterelült: 1719-ben, jászok és palóc családok beköltöztetése révén. Az új telepesekre nem várt meleg fészkek és gondtalan élet: harcolniuk kellett az elemekkel — *homok, mocsár, Tisza* — és az emberrel egyaránt — *évtizedes véres birtokpercek a kún pusztákért Szeged városával* — azért a paraszti sorsért, amely tulajdonföldhöz is csak óriási anyagi megerőltetés árán juttatta tagjait 1745-ben a *redemptio* révén. Dorozsma pedig mindezt megtette és ennél sokkal többet is; seregeket állított a szabadságharc, világháború alatt, seregeket ragadt el a mult századi kolerajárvány belőle, időnként új községekre menő *rajokat bocsátott ki magából Halasra, Dunántúlra, Szegedre*, szántófölddé alakította a sívó homokot, lecsapolta a mocsarakat, erős hitélettről tett bizonyosságot, *kivette részét* — mégpedig